81. MEKTUP

٨١- ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الْحَادِى وَالثَّمَانُونَ: اِلَى الْخَواجَهْ جَمَالِ الدِّينِ الْحُسَيْنِ فِى تَعْبِيرِ وَاقِعَتِهِ ﴾

بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَوَاتِ وَتَبْلِيغِ الدَّعْوَاتِ لِيَعْلَمِ الْوَلَدُ اْلاَعَزُّ اَنَّ الصَّحِيفَةَ الشَّرِيفَةَ الَّتِى اَرْسَلْتَهَا قَدْ وَصَلَتْ وَحَيْثُ كَانَتْ مُتَضَمِّنَةً لِخَبَرِ الْعَافِيَةِ وَالْجَمْعِيَّةِ الصُّورِيَّةِ وَالْمَعْنَوِيَّةِ اَوْرَثَتِ الْفَرَحَ وَالسُّرُورَ وَكَتَبْتَ الْوَاقِعَةَ الَّتِى ظَهَرَتْ وَطَلَبْتَ تَعْبِيرَهَا وَهِىَ «اِنِّى كُنْتُ مَرَّةً فِى صَدَدِ التَّوَضِّى فَسَقَطْتُ مَغْشِيًّا عَلَىَّ وَصِرْتُ كَاَنَّهُ خَرَجَ الرُّوحُ مِنْ بَدَنِى وَلَمَّا اَفَقْتُ رَأَيْتُ نُورًا لاَمِعًا كَالشَّمْسِ حَتَّى غُشِىَ عَلَىَّ مِنْ غَايَةِ لَطَافَتِهِ كَمَا اِذَا رَأَى شَخْصٌ مَحْبُوبَهُ فَيَنْمَحِى فِى اَشِعَّةِ جَمَالِهِ وَلاَ يَبْقَى مِنْهُ اسْمٌ وَلاَ رَسْمٌ» لِيَكُنْ مَكْشُوفًا لِوَلَدِى وَمَعْلُومًا اَنَّ اْلاِنْسَانَ مُرَكَّبٌ مِنْ لَطَائِفَ سَبْعَةٍ مَشْهُورَةٍ وَلِكُلِّ لَطِيفَةٍ مُعَامَلَةٌ عَلَى حِدَةٍ وَاَحْوَالٌ وَمَوَاجِيدُ مُخْتَصَّةٌ بِهَا وَكَانَتْ اَحْوَالُ وَلَدِى وَاَذْوَاقُهُ مُتَعَلِّقَةً بِلَطِيفَةِ الْقَلْبِ اِلَى اْلآنِ وَكَانَ مُتَلَوِّنًا بِتَلْوِينَاتِ الْقَلْبِ وَاْلآنَ قَدْ وَرَدَ هٰذَا الْوَارِدُ الْقَوِىُّ اِلَى لَطِيفَةِ رُوحِكَ وَاَدْخَلَهَا فِى تَصَرُّفِهِ ﴿اِنَّ الْمُلُوكَ اِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً اَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا اَعِزَّةَ اَهْلِهَا اَذِلَّةً﴾ وَلَمَّا كَانَتِ الرُّوحُ الَّتِى هِىَ مَنْشَأُ اْلاِدْرَاكِ وَالشُّعُورِ مَغْلُوبَةَ الْوَارِدِ كَانَ الْغَشْىُ نَقْدَ الْوَقْتِ وَمُعَامَلَتُكَ فِى ذٰلِكَ الْوَقْتِ مُتَعَلِّقَةٌ بِلَطِيفَةِ الرُّوحِ وَقَدْ وَقَعَ فِى حَلْقَةِ هٰذَا الْيَوْمِ نَوْعُ اِمْدَادٍ وَاِعَانَةٍ فِى تَكْمِيلِ هٰذِهِ النِّسْبَةِ وَشُوهِدَ ظُهُورُ اَثَرِهَا وَعُلِمَ اَنَّهُ قَدْ حَصَلَ لَهَا وُسْعَةٌ وَهِىَ بَعْدُ فِى صَدَدِ السِّرَايَةِ رَزَقَ اللّٰهُ سُبْحَانَهُ اِتْمَامَهَا وَالْوَاقِعَةُ الثَّانِيَةُ الَّتِى كَتَبْتَهَا اَنَّكَ رَأَيْتَ تَلاَقِىَ الثُّرَيَّا بِبَنَاتِ نَعْشٍ فِى بَيْتِى تَعْبِيرُ هٰذِهِ الْوَاقِعَةِ مُنَاسِبٌ لِتَعْبِيرِ الْوَاقِعَةِ اْلاُولَى وَحَيْثُ ظَهَرَ اجْتِمَاعُ نِسْبَةِ الْقَلْبِ بِنِسْبَةِ الرُّوحِ بِتَلاَقِى هَذَيْنِ الْقِسْمَيْنِ مِنَ الْكَوَاكِبِ وَحَيْثُ اَنَّ فِى الثُّرَيَّا انْتِظَامَ الْكَوَاكِبِ فَهُوَ مُنَاسِبٌ بِالْقَلْبِ وَحَيْثُ اَنَّ فِى بَنَاتِ النَّعْشِ انْتِشَارًا فَهُوَ مُنَاسِبٌ بِالرُّوحِ فَاِنْ ظَهَرَتِ الْوَاقِعَةُ الثَّانِيَةُ بَعْدَ الْوَاقِعَةِ اْلاُولَى فَصَحِيحَةٌ وَدَالَّةٌ عَلَى اجْتِمَاعِ النِّسْبَتَيْنِ وَاِنْ ظَهَرَتْ اَوَّلاً فَذٰلِكَ أَيْضًا صَحِيحٌ فَاِنَّهُ كَثِيرًامَا تَحْصُلُ النِّسْبَةُ وَلاَ تَظْهَرُ فَأُرِيتَ اَوَّلاً حُصُولَهَا ثُمَّ ظَهَرَتْ بِوَاقِعَةٍ ثَانِيَةٍ وَاللّٰهُ سُبْحَانَهُ اَعْلَمُ بِالصَّوَابِ ﴿سُبْحَانَكَ لاَ عِلْمَ لَنَا اِلاَّ مَا عَلَّمْتَنَا﴾ وَالسَّلاَمُ.

TÜRKÇE ANLAMI

- **Hâce Cemâluddîn Hüseyin'e yazılmıştır**
- **Bu zâtın gördüğü bir vâkı'anın yorumu**

Allah Sübhânehû'ya hamd, Rasûlü'ne salât ve selam ulaştırdıktan sonra, değerli oğlum bilsin ki, göndermiş olduğun değerli mektup ulaştı. Sûrî ve manevî cem'iyyet ve afiyet hali üzere olduğunu bildirdiği için sevinmemize sebep oldu.

Sana zâhir olan bir vâkı'ayı yazıp yorumunu istemişsin. Diyorsun ki: "Bir gün abdest alırken bayılarak yere düştüm. Sanki ruhum bedenimden ayrılmıştı. Kendime geldiğimde güneş gibi parlayan bir nur gördüm. O nur bütün letâfetiyle beni kapladı. Tıpkı sevgilisini görüp onun güzelliğinin parıltılarında eriyip giden ve böylece kendisinden geriye ne bir isim ne de nişan kalan kimse gibi oldum."

Değerli oğlum açık bir şekilde anlasın ki, insan yedi meşhur latifeden meydana gelmiştir. Her latîfenin müstakil bir durumu ve kendisine has hâlleri ve vecdleri vardır. Oğlumun hâlleri ve zevkleri şu ana kadar kalp latîfesiyle ilgiliydi ve kendisi kalp latifesinin çeşitli hallerini yaşamaktaydı. Ancak şimdi, bu güçlü vârid (ilâhî mânâ) senin ruh latîfene geldi ve onu kendi tasarrufuna aldı. ***"Doğrusu, hükümdarlar bir memlekete girdiler mi orayı perişan ederler ve halkının şerefli kişilerini zillete uğratırlar; evet böyle yaparlar."***[42]

İdrâkin ve şuurun kaynağı olan ruh bu vâride mağlup olunca bayılmak o anın biricik kazanımı oldu. O zaman senin muâmelen ruh latifesiyle ilgili oldu. Bu günkü halkada bu nisbeti tamamlama sadedinde bir tür inâyet ve yardım hâsıl oldu ve eserinin zuhûru müşâhede edildi. Böylece, o nisbet için bir genişliğin oluştuğu ve bu genişliğin henüz sirâyet sadedinde olduğu anlaşıldı. Allah Sübhânehû tamamına erdirsin.

Mektupta yazdığın ikinci vâkı'ada da Süreyyâ ile Büyük Ayı yıldız kümesinin evinde buluştuğunu görmüşsün. Bu vâkı'anın açıklaması birinci vâkı'anınkine uymaktadır. Şöyle ki; bu iki yıldız kümesinin buluşmasıyla ruh nisbetiyle kalp nisbetinin birleşmesi zâhir

---

[42] Neml, 34.

olmuştur. Kendisinde yıldızlar düzenli olduğu için Süreyyâ, kalbe uygun düşmektedir. Büyük Ayı ise, kendisindeki yıldızlar dağınık olduğu için, rûha uygun düşmektedir. Eğer ikinci vâkı'a, birincisinden sonra zuhûr ettiyse sahihtir ve iki nisbetin birleşmesine delâlet eder. Eğer önce, ikinci vâkı'a zuhûr ettiyse bu da sahihtir; Bu durumda çoğunlukla nisbet hâsıl olur ancak zuhûr etmez. O halde sana önce nisbetin husûlü gösterilmiş daha sonra ikinci vâkı'a ile bu nisbet zâhir olmuştur. Doğruyu en iyi bilen, Allah Sübhânehû'dur. *"Sen münezzehsin, öğrettiğinden başka bizim bir bilgimiz yoktur. Şüphesiz Sen hem bilensin, hem Hakim'sin".*[43] *Vesselâm.*

KELİME ANLAMI

81. ⮜ اَلْمَكْتُوبُ الْحَادِى وَالثَّمَانُونَ Seksen birinci mektup *(Kime gönderilmiştir?)* **اِلَى الْخَواجَهْ جَمَالِ الدِّينِ الْحُسَيْنِ Hâce Cemaleddin Hüseyin'e** *(Ne hakkındadır?)* **فِى تَعْبِيرِ وَاقِعَتِهِ Vakıasının yorumu hakkındadır. ⮞**

بَعْدَ الْحَمْدِ وَالصَّلَوَاتِ Hamd ve salatlardan وَتَبْلِيغِ الدَّعَوَاتِ Ve duaları ulaştırdıktan sonra لِيَعْلَمِ الْوَلَدُ الْاَعَزُّ Aziz oğul bilsin ki, اَنَّ الصَّحِيفَةَ الشَّرِيفَةَ الَّتِى اَرْسَلْتَهَا Gönderdiğin değerli mektup قَدْ وَصَلَتْ Ulaştı وَحَيْثُ كَانَتْ مُتَضَمِّنَةً Ve de içerdiği için *(Neyi?)* لِخَبَرِ الْعَافِيَةِ وَالْجَمْعِيَّةِ الصُّورِيَّةِ وَالْمَعْنَوِيَّةِ Afiyet, suri ve manevi cemiyetinizin haberini اَوْرَثَتِ الْفَرَحَ وَالسُّرُورَ Sevinç ve neşeye sebep olmuştur وَكَتَبْتَ الْوَاقِعَةَ الَّتِى ظَهَرَتْ Ve zuhur eden vakıayı yazmış وَطَلَبْتَ تَعْبِيرَهَا Ve tabirini istemişsin وَهِىَ O vakıa da şudur ki: اِنِّى كُنْتُ مَرَّةً فِى صَدَدِ التَّوَضِّى Bir kere abdest alıyordum فَسَقَطْتُ مَغْشِيًّا عَلَىَّ Birden bayılarak düştüm وَصِرْتُ Ve oldum *(Ne?)* كَاَنَّهُ خَرَجَ الرُّوحُ مِنْ بَدَنِى Sanki ruhum bedenimden çıktı وَلَمَّا اَفَقْتُ Ne zaman ki ayıldım رَاَيْتُ نُورًا لاَمِعًا كَالشَّمْسِ Güneş gibi parlayan bir nur gördüm حَتَّى غُشِىَ عَلَىَّ Hatta tekrar bayıldım *(Neden dolayı?)* مِنْ غَايَةِ لَطَافَتِهِ Son derece latif olmasından dolayı كَمَا اِذَا رَاَى شَخْصٌ مَحْبُوبَهُ Tıpkı bir şahıs sevgilisini

[43] Bakara, 32.

وَلاَ يَبْقَى مِنْهُ اسْمٌ وَلاَ gördüğünde فَيَنْمَحِى فِى اَشِعَّةِ جَمَالِهِ Güzelliğinin nurunda eriyip رَسْمٌ Kendisinden ne bir isim ne de bir resim kalmadığı gibi... لِيَكُنْ مَكْشُوفًا لِوَلَدِى وَمَعْلُومًا Oğluma malum olsun ki اَنَّ الْاِنْسَانَ مُرَكَّبٌ İnsan oluşmuştur *(Neden?)* مِنْ لَطَائِفَ سَبْعَةٍ مَشْهُورَةٍ Meşhur yedi latifeden وَلِكُلِّ لَطِيفَةٍ Ve her bir latife için مُعَامَلَةٌ عَلَى حِدَةٍ Başlı başına bir muamele وَاَحْوَالٌ وَمَوَاجِيدُ مُخْتَصَّةٌ بِهَا Ve ona özel hal ve vecdler vardır وَكَانَتْ اَحْوَالُ وَلَدِى وَاَذْوَاقُهُ Oğlumun hal ve zevkleri مُتَعَلِّقَةً بِلَطِيفَةِ الْقَلْبِ اِلَى الْآنِ Şu ana kadar kalp latifesiyle alakalı idi وَكَانَ مُتَلَوِّنًا بِتَلْوِينَاتِ الْقَلْبِ Ve kalbin renklerine boyanmıştı وَالْآنَ قَدْ وَرَدَ Şu an ise gelmiştir *(Ne?)* هٰذَا الْوَارِدُ الْقَوِىُّ Bu kuvvetli hal *(Neye?)* اِلَى لَطِيفَةِ رُوحِكَ Ruhunun latifesine وَاَدْخَلَهَا فِى تَصَرُّفِهِ Ve onu kendi tasarrufuna almıştır اِنَّ الْمُلُوكَ اِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً Hükümdarlar bir yere girince اَفْسَدُوهَا Orayı perişan eder وَجَعَلُوا اَعِزَّةَ اَهْلِهَا Ve halkının şerefli kişilerini yaparlar *(Ne?)* اَذِلَّةً Zelil kişiler وَلَمَّا كَانَتِ الرُّوحُ Ruh olunca الَّتِى هِىَ مَنْشَأُ الْاِدْرَاكِ وَالشُّعُورِ Ki o idrak ve şuurun kaynağıdır *(Ne olunca?)* مَغْلُوبَةَ الْوَارِدِ Gelen şeye mağlup كَانَ الْغَشْىُ نَقْدَ الْوَقْتِ O zaman bayılmak sermaye oldu وَمُعَامَلَتُكَ فِى ذٰلِكَ الْوَقْتِ Senin bu vakitteki muamelen مُتَعَلِّقَةٌ بِلَطِيفَةِ الرُّوحِ Ruh latifesiyle alakalıdır وَقَدْ وَقَعَ Kuşkusuz vaki oldu *(Nerede?)* فِى حَلْقَةِ هٰذَا الْيَوْمِ Bu günkü halkada *(Ne?)* نَوْعُ اِمْدَادٍ وَاِعَانَةٍ Bir tür imdat ve yardım *(Ne hususunda?)* فِى تَكْمِيلِ هٰذِهِ النِّسْبَةِ Bu nispetinin tekmili hususunda وَشُوهِدَ ظُهُورُ اَثَرِهَا Eserinin zuhuru müşahede edildi وَعُلِمَ Ve bilindi ki, اَنَّهُ قَدْ حَصَلَ لَهَا وُسْعَةٌ Ona bir genişlik hasıl olmuştur وَهِىَ بَعْدُ Ve o henüz *(Nedir?)* فِى صَدَدِ السِّرَايَةِ Sirayet sadedindedir رَزَقَ اللّٰهُ سُبْحَانَهُ اِتْمَامَهَا Allah tamamlanmasını nasip etsin وَالْوَاقِعَةُ الثَّانِيَةُ الَّتِى كَتَبْتَهَا Yazdığın ikinci vakıa *(Nedir?)* اَنَّكَ رَأَيْتَ Sen görmüşsün *(Neyi?)* تَلاَقِى الثُّرَيَّا Süreyya yıldızının karşılaştığını *(Ne ile?)* بِبَنَاتِ نَعْشٍ Büyük ayı yıldız kümesiyle *(Nerede?)* فِى بَيْتِى Evimde تَعْبِيرُ هٰذِهِ الْوَاقِعَةِ Bu vakıanın tabiri *(Nedir?)* مُنَاسِبٌ لِتَعْبِيرِ الْوَاقِعَةِ الْاُولَى Birincisi vakıanın tabirine münasiptir وَحَيْثُ ظَهَرَ Şöyle ki zahir olmuştur *(Ne?)*

بِنِسْبَةِ *(Ne ile bir araya gelmesi?)* اِجْتِمَاعُ نِسْبَةِ الْقَلْبِ Kalp nispetinin bir araya gelmesi بِتَلاَقِى هٰذَيْنِ الْقِسْمَيْنِ مِنَ الْكَوَاكِبِ *(Nasıl zahir olmuştur?)* الرُّوحِ Ruh nispetiyle Bu iki grup yıldızın karşılaşmasıyla وَحَيْثُ اَنَّ فِى الثُّرَيَّا Ve de Süreyya yıldızında olduğu için *(Ne?)* اِنْتِظَامَ الْكَوَاكِبِ Yıldızların intizamı فَهُوَ مُنَاسِبٌ بِالْقَلْبِ O kalbe uygundur وَحَيْثُ اَنَّ فِى بَنَاتِ النَّعْشِ Ve Büyük ayı yıldız kümesinde de olduğu için *(Ne?)* اِنْتِشَارًا Dağınıklık فَهُوَ مُنَاسِبٌ بِالرُّوحِ O da ruha uygundur فَاِنْ ظَهَرَتِ الْوَاقِعَةُ الثَّانِيَةُ Eğer ikinci vakıa zuhur ettiyse *(Ne zaman?)* بَعْدَ الْوَاقِعَةِ الْاُولٰى Birinci vakıadan sonra فَصَحِيحَةٌ Doğrudur وَدَالَّةٌ عَلَى اجْتِمَاعِ النِّسْبَتَيْنِ Ve iki nispetin toplanmasına delalet eder وَاِنْ ظَهَرَتْ اَوَّلاً Ama ilk önce zuhur ettiyse فَذٰلِكَ اَيْضًا صَحِيحٌ Bu dahi sahihtir *(Niçin?)* فَاِنَّهُ كَثِيرًا مَا تَحْصُلُ النِّسْبَةُ Zira çoğu kez nispet hasıl olur وَلاَ تَظْهَرُ Ama zahir olmaz ثُمَّ ظَهَرَتْ بِوَاقِعَةٍ ثَانِيَةٍ فَاُرِيَتْ اَوَّلاً حُصُولُهَا İlk önce sana husulü gösterildi İkinci vakıa ile de bu zahir oldu وَاللّٰهُ سُبْحَانَهُ Allah Subhânehu اَعْلَمُ بِالصَّوَابِ Doğruyu en iyi bilendir سُبْحَانَكَ Seni tenzih ederiz لاَ عِلْمَ لَنَا Bizim ilmimiz yoktur اِلاَّ مَا عَلَّمْتَنَا Sadece bize öğrettiğin vardır وَالسَّلاَمُ Selamlar..